

Sammanfattning

Publicerad av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

Utvärdering av den ekonomiska och företagsekonomiska högskoleutbildningen

Författare

Jyrki Wallenius, Katri Ojasalo, Mervi Friman, Mari Hallikainen, Tomi J. Kallio, Jaana Sandström, Mika Tuuliainen & Kirsi Mustonen

En utvärdering av den ekonomiska och företagsekonomiska högskoleutbildningen genomfördes 2019. Utvärderingen producerade en helhetsbild av och information om läget i fråga om utbildningsutbudet samt om examinas kompetensinriktning och arbetslivsrelevans inom utbildningsområdet. I utvärderingen granskades utbildningsområdets styrkor och utvecklingsbehov samt högskolornas och högskolesystemets förmåga att utveckla utbildningsutbudet att svara mot föränderliga kompetensbehov och framtidens verksamhetsmiljöer.

Alla universitet (10) och yrkeshögskolor (21) som ordnar högskoleutbildning inom utbildningsområdet i Finland deltog i utvärderingen. Utvärderingen gällde ekonomie kandidatexamina (EK), ekonomie magisterexamina (EM), tradenom- (YH) och tradenomexamina (högre YH) inom företagsekonomi samt kontinuerligt lärande inom området. Utvärderingsfrågorna var följande:

1. Vilket är nuläget ifråga om utbildningsutbudet inom det ekonomiska och företagsekonomiska området?
2. Vilket är informationsunderlaget för utvecklingen av utbildningsutbudet?
3. Vilka processer och nätverk för utveckling av utbildningsutbudet finns det inom det ekonomiska och företagsekonomiska området?

Denna rapport baserar sig på ett utvärderingsmaterial som insamlades genom flera olika kvalitativa och kvantitativa metoder i samarbete med högskolor som ordnar utbildning inom området, studerande och intressentgrupper.

Enligt utvärderingen är **de centrala styrkorna** inom den ekonomiska och företagsekonomiska högskoleutbildningen:

- Styrkan för den ekonomiska och företagsekonomiska högskoleutbildningen är dess **kompetens-baserade examensstruktur som producerar både generiska arbetslivsfärdigheter och kunnande inom ekonomi**. Inom området råder ett brett samförstånd om de kunskaper och färdigheter som den som avlägger en högskoleexamen inom det ekonomisk-merkantila området ska behärska.
- Utbildningarna inom ekonomi och företagsekonomi ger examina med **god arbetslivsrelevans**. Yrkeshögskoleexamina är till sin karaktär arbetslivsorienterade, och i universitetsexamina understryks forskningsbaserat kunnande. **Sysselsättningen är hög** bland personer som avlägger en examen inom området.

- Styrkan för både universitets- och yrkeshögskolesektorn är **sektorns nationella samarbetsstruktur** som omfattar alla högskolor som erbjuder utbildning i ekonomi eller företagsekonomi. Tradenomutbildarnas nätverk inom yrkeshögskolesektorn och Föreningen för Handelshögskolorna i Finland (ABS) ry inom universitetssektorn stöder **den koordineringen och utvecklingen av utbildningsutbudet inom sektorn** på nationell nivå.
- Internationella aspekter har en mångsidig och betydande effekt på högskolornas utbildningsutbud inom området. **I planering och genomförande av examensprogram** har man på många sätt tagit hänsyn till kraven på **internationalisering**. Högskolor som erbjuder utbildning inom området deltar i stor utsträckning i **internationella nätverk och partnersamarbete**. **Internationella ackrediteringar** inom universitetssektorn medför ett mervärde för utveckling av examina.

De centrala utvecklingsrekommendationerna för den ekonomiska och företagsekonomiska högskoleutbildningen är:

- Under 2019 var det möjligt att avlägga högskoleexamen inom utbildningsområdet på 49 verksamhetsställen och årligen avläggs nästan 10 000 högskoleexamina inom området. Utvärderingsgruppen rekommenderar att **antalet verksamhetsställen som erbjuder högskoleutbildning inom ekonomi och företagsekonomi inte utökas** från nivån 2019. Det är **inte heller nödvändigt att utvidga utbildningen** från det nuvarande såväl inom universitets- som yrkeshögskolesektorn.
- Utvärderingsgruppen rekommenderar att **samarbetet inom ekonomi och företagsekonomi systematiseras på nationell nivå mellan universitets- och yrkeshögskolesektorerna**. Genom närmare nationellt samarbete mellan högskolesektorerna kan man bland annat utveckla arbetsfördelningen mellan högskolorna samt göra profilerna för de högre högskoleexamina och utbildningsutbudet för kontinuerligt lärande tydligare. Genom att utveckla undervisningssamarbetet mellan sektorerna angående innehåll kan man effektivisera högskolornas verksamhet och förbättra undervisningens och lärandets kvalitet.
- Utvärderingsgruppen rekommenderar att högskolorna utvecklar tillvägagångssätt för att förutse och svara mot framtidens utmaningar och arbetslivets kunskapsbehov. Högskolorna ska **systematiskt samla in och analysera prognostiseringsdata och utnyttja data på olika verksamhetsnivåer**: på examens-, utbildningsområdes- och högskolenivå samt i utveckling av kontinuerligt lärande.
- I yrkeshögskolesektorn ska man utveckla tillvägagångssätt för **systematisk kompetensutveckling av personalen** för att svara mot framtidens krav. Yrkeshögskolorna ska också se till att **utbildningen inom området utgår från forskning vid sidan av en stark arbetslivskoppling**.
- Utvärderingsgruppen rekommenderar att de **högskolor som erbjuder utbildning i ekonomi och företagsekonomi intensifierar dialogen med näringslivet ifråga om kontinuerligt lärande**. Utvecklingen av arbetslivsorienterade genomförandemodeller för kontinuerligt lärande är fortfarande i ett inledande skede. Genom att intensifiera samarbetet särskilt med olika slags företagssegment kan man utveckla nya slags modeller för kontinuerligt lärande som lämpar sig för företagets behov. Samtidigt kan man avsevärt berika branschens utbildningsutbud i fråga om kontinuerligt lärande, till exempel för att svara mot arbetslivets kompetenskrav i fråga om digitalisering.

Nyckelord: arbetslivsrelevans, det ekonomiska och företagsekonomiska utbildningsområdet, högskoleutbildning, högskolor, internationalisering, kompetensinriktning, kontinuerligt lärande, profilering, styrning av högskoleutbildning, universitet, utbildningsutbud, utvärdering, yrkeshögskolor.